

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕ & ΔΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ**

Δ/νση: Μαθητική Εστία Κρεστένων
27055 ΚΡΕΣΤΕΝΑ
Πληροφορίες: Πέτρος Γαβράς
Τηλέφωνο: 26250 22305
Fax: 26250 22393
e-mail: kpe.krestenon@gmail.com

Κρέστενα, 14/01/2015
Αριθ.Πρωτ. Φ. 4.1 /13

ΠΡΟΣ: α) Σχολικές μονάδες
Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης
όλης της χώρας (δια των
Διευθύνσεων Εκπαίδευσης)
β) Υπεύθυνους Σχολικών
Δραστηριοτήτων &
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Δ/νσεων Π/βάθμιας και Δ/θμιας
Εκπαίδευσης όλης της χώρας.

KOIN.: Περιφερειακή Δ/νση
Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης Δ.
Ελλάδας

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση για τη συμμετοχή σχολείων στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Π.Ε. με θέμα «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» με φορέα – ιδρυτή το ΚΠΕ Κρεστένων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΚΠΕ Κρεστένων ίδρυσε και συντονίζει το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» για τα σχολικά έτη 2012-2013, 2013-2014 και 2014-2015, σύμφωνα με την αρ.13901/Γ7/01-02-2013 απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Τα Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι μια μορφή οργάνωσης των σχολικών προγραμμάτων Π.Ε. με σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως η ανάπτυξη επικοινωνιακού πλαισίου μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών από διαφορετικά σχολεία και περιοχές, η ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων για το θέμα του δικτύου, η οργανωμένη επιστημονική, μεθοδολογική και παιδαγωγική στήριξη των περιβαλλοντικών ομάδων η ανάληψη οργανωμένων δράσεων προστασίας του περιβάλλοντος κ.α. Αρκετά τέτοια δίκτυα έχουν αναπτυχθεί στη χώρα μας με τοπική, περιφερειακή ή εθνική εμβέλεια, καθώς και δίκτυα διεθνών συνεργασιών. Η λειτουργία των δικτύων διέπεται από τις 100496/Γ7/18-9-03, 66272 / Γ7 / 4-7-05 και 127856 / Γ7 / 29-11-06 Υ.Α

Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Δίκτυο για το σχολικό έτος 2014-2015 και υλοποιούν ομοθεματικό πρόγραμμα Π.Ε. σύμφωνα με την αρ.167127/Γ7/15-10-2014 εγκύκλιο σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων, καλούνται να συμπληρώσουν και να αποστείλουν άμεσα τη σχετική αίτηση (επισυνάπτεται) στον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ή Σχολικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης που ανήκουν και να την κοινοποιήσουν με fax (26250/22393) ή e-mail (kpe.krestenon@gmail.com) και στο ΚΠΕ Κρεστένων.

Σκοπός του Δικτύου είναι να διεύρυνση την ενδυνάμωση των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και αξιών των μελών εκπαιδευτικών ομάδων - αλλά και εμπύτερα των μελών των

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τοπικών κοινωνιών - για την προώθηση και ανάπτυξη της παραγωγής και κατανάλωσης, μέσω αειφορικών πρακτικών, των τοπικών προϊόντων. Η ανάδειξη, επίσης, του ρόλου τους στην αειφορία των τοπικών κοινωνιών, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μελών τους καθώς και στη μείωση του οικολογικού και ενεργειακού αποτυπώματος.

Η θεματολογία του Δικτύου κυμαίνεται σε δύο άξονες:

Α) Την καταγραφή και ανάδειξη τοπικών προϊόντων, χαρακτηριστικών μιας περιοχής, που το μικροκλίμα η ανθρωπογεωγραφία ή κάποιος άλλος παράγοντας τα καθιστά ιδιαίτερα ή και μοναδικά.

Β) Τη μελέτη της παραγωγής, συντήρησης, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και κατανάλωσης προϊόντων σε επίπεδο οικιακό, κοινοτικό ή περιφερειακό με στόχο την προώθηση λύσεων που, κατά το δυνατόν, βρίσκονται στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος, αμβλύνουν την απόσταση παραγωγού – καταναλωτή και στηρίζουν την επισιτιστική αυτάρκεια και ανεξαρτησία των τοπικών κοινωνιών προς αποφυγή ή αντιμετώπιση οικονομικών, κοινωνικών ή και ανθρωπιστικών κρίσεων.

Πιο συγκεκριμένα οι πτυχές των θεματικών αυτών περιοχών μπορεί να είναι:

- Αποσαφήνιση όρων και κατηγοριοποιήσεων όπως: Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ), Εγγυημένο Ειδικό Παραδοσιακό Προϊόν (ΕΕΠΠ), «τοπικά τρόφιμα», «σύστημα τροφίμων», «τρόφιμα εγγύτητας».
- Συγχρονικές και διαχρονικές αειφορικές πρακτικές παραγωγής, συντήρησης, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης, εμπορίας και κατανάλωσης των τοπικών προϊόντων. Ιδιαίτερη έμφαση μπορεί να δοθεί στη δυνατότητα θετικών επιδράσεων στο περιβάλλον από τη μείωση της απόστασης παραγωγού – καταναλωτή καθώς και στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων.
- Η συμβολή των τοπικών προϊόντων στη βιοποικιλότητα των τοπικών οικοσυστημάτων καθώς και στην πολυμορφία της γεωργίας. Ιδιαίτερη έμφαση μπορεί να δοθεί στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη βιολογική αξία του τοπικού γενετικού υλικού (φυτικού, ζωικού, υδρόβιου). Όροι και ορισμοί της εντοπιότητας και εποχικότητας.
- Η συμβολή των τοπικών προϊόντων στον προσδιορισμό της πολιτισμικής ταυτότητας μιας περιοχής. Ο ρόλος τους στην πολιτισμική ποικιλότητα μέσω των ιδιαίτερων ηθών και εθίμων που σχετίζονται με την παραγωγή, την κατανάλωσή τους καθώς και τις διατροφικές συνήθειες. Τα τοπικά προϊόντα στις τέχνες είτε ως πρώτες ύλες είτε ως θεματική. Η αναζήτηση βιοκλιματικών αρχών στην αρχιτεκτονική των κτιρίων και εγκαταστάσεων πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα τοπικής παραγωγής (αγροτικές αποθήκες, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, βιομηχανικά κτίρια κ.α.).
- Η διαχρονική σύνδεση των τοπικών προϊόντων με την παιδική ηλικία ιδιαίτερα, είτε ως πρώτη ύλη κατασκευής αυτοσχέδιων παιδικών παιχνιδιών είτε στη χρήση τους σε ομαδικά παιχνίδια (θεματική, ορολογία κ.λ.π.).
- Ο ρόλος των τοπικών προϊόντων στην τοπική και περιφερειακή, οικολογικά βιώσιμη, οικονομία και κοινωνία. Η δυνατότητα συμβολής τους στην άμβλυνση οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας με ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής. Ιδιαίτερη έμφαση μπορεί να δοθεί στη διασύνδεσή τους με τον αγροτουρισμό και ευρύτερα τον εναλλακτικό τουρισμό.
- Οι παραδοσιακές και αειφορικές πρακτικές κατά την προετοιμασία και το μαγείρεμα (παραδοσιακή μαγειρική) των τοπικών προϊόντων, όπως μεταδίδονται από μάνα σε κόρη με την προφορική παράδοση.
- Η διατροφική αξία των τοπικών προϊόντων και η διασύνδεση τους με την ποιότητα και εντοπιότητα των πρωτων όλων, τη βιοποικιλότητα, την εποχικότητα, την υγιεινή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Εργασία 2007-2013

ΙΔΡΥΜΑ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ

διαβίωση, τη γευστική και αισθητική ποικιλότητα της τοπικής γαστρονομίας (το ήθος του φαγητού).

- Η ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμάτων που δημιουργούνται σε όλες τις φάσεις – από την παραγωγή ως την κατανάλωση – και σε όλα τα επίπεδα – από την οικιακή ως την επιχειρηματική δραστηριότητα – των τοπικών προϊόντων. Εναλλακτικές μορφές ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης των υπολειμμάτων ή των αποβλήτων αυτών των διαδικασιών (πχ. σαπωνοποίηση χρησιμοποιημένου μαγειρικού λίπους, παραγωγή υψηλής ποιότητας εδαφοβελτιωτικών από τα απόβλητα ελαιουργείων κλπ.).
- Η συμβολή των συνεταιριστικών οργανώσεων και των τοπικών ομάδων παραγωγών (με έμφαση στο ρόλο των γυναικείων συνεταιρισμών) στην παραγωγή, μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία των τοπικών προϊόντων καθώς και στην υιοθέτηση αειφορικών πρακτικών.

Οι στόχοι του Δικτύου προσδιορίζονται ως εξής:

- **Γνωστικοί:** Η γνωριμία με τον πλούτο και την ποικιλία των προϊόντων της ελληνικής γης. Η αξιολόγηση του ρόλου τους στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών ενός τοπικού οικοσυστήματος και στην άμβλυνση του οικολογικού αποτυπώματος. Η αναγνώριση της συμβολής της βιοποικιλότητας στην ισορροπία του τοπικού περιβάλλοντος αλλά και στη διατήρηση του γενετικού κεφαλαίου της χώρας. Η διάκριση των τοπικών ποικιλιών από τα προϊόντα μαζικής παραγωγής ή τα γενετικά τροποποιημένα.
- **Συναισθηματικοί:** Η υιοθέτηση της παραγωγής και κατανάλωσης τοπικών προϊόντων ως μέσο κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας στα πλαίσια της αειφορίας. Η καλλιέργεια αειφορικών πρακτικών και ανθρωπιστικών αξιών στην παραγωγή, διακίνηση και κατανάλωση των τοπικών προϊόντων (από τη βιολογική γεωργία έως το δίκαιο εμπόριο). Η αμεσότερη προσέγγιση παραγωγών και καταναλωτών ως αειφορική αξία για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, του οικονομικού κόστους και τον επαναπροσδιορισμό της παραγωγής με βάση τις πραγματικές καταναλωτικές ανάγκες. Η διασύνδεση των διατροφικών συνηθειών και αξιών μιας περιοχής με τις ανάγκες που δημιουργεί το κλίμα και η ανθρωπογεωγραφία ενός τόπου και η συμβολή της στον υγιεινό τρόπο ζωής και διατροφής (π.χ. μεσογειακή διατροφή / δίαιτα). Η επισιτιστική αυτάρκεια ή ανεξαρτησία -μέσω των τοπικών προϊόντων - ως ένας από τους παράγοντες αντιμετώπισης οικονομικών και κοινωνικών κρίσεων.
- **Ψυχοκινητικοί:** Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας μαθητικών ομάδων και εκπαιδευτικών – μελών του Δικτύου που εκπονούν Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης συναφή με τη θεματολογία του Δικτύου. Η ενίσχυση της κριτικής τους ικανότητας μέσω της αξιολόγησης ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών των προσφερόμενων αγαθών. Η ενδυνάμωση του ρόλου τους στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην παραγωγή και κατανάλωση των προϊόντων. Η εξοικείωσή τους με αειφορικές πρακτικές παραγωγής και μεταποίησης τοπικών προϊόντων στα πλαίσια της οικιακής οικονομίας. Η δυνατότητα επαφής με προϊόντα άλλων περιοχών και η υιοθέτηση πρακτικών προώθησής τους.

Η μεθοδολογία της εργασίας θα είναι η ακόλουθη:

- Η διεπιστημονική, διαθεματική και ολιστική προσέγγιση
- Η βιωματική και ομαδοσυνεργατική προσέγγιση
- Η επίλυση προβλήματος ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ κριτής σκέψης και υιοθέτησης αειφορικών αξιών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΙΔΡΥΜΑ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ

- Η επιτόπια έρευνα και μελέτη
- Το περιβαλλοντικό μονοπάτι
- Η μελέτη περίπτωσης
- Η ερευνητική εργασία (μέθοδος project)

Το Δίκτυο υποστηρίζουν με συντονιστές – εκπροσώπους τους οι εξής **επιστημονικοί φορείς**:

- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής
Μανόλης Ν. Σταυρακάκης, Καθηγητής, Διευθυντής Εργαστηρίου Αμπελολογίας
- Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας
Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος, Καθηγητής, Διευθυντής Εργαστηρίου Ανθρωποοικολογίας και Αγροτικής Οικονομίας
Κωνσταντίνος Αμπελιώτης, Επίκουρος Καθηγητής
Βασιλική Κωσταρέλλη, Επίκουρος Καθηγήτρια
Δέσποινα Σδράλη, Λέκτορας
- Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Επιστήμης, Διαιτολογίας – Διατροφής
Βάιος Καραθάνος, Καθηγητής Φυσικοχημείας και Μηχανικής Τροφίμων
Αντωνία – Λήδα Ματάλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ανθρωπολογίας της Διατροφής
Ανδριάνα Καλιώρα, Λέκτορας Διατροφής του Ανθρώπου και Τρόφιμα
- ΤΕΙ Μεσολογγίου, Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας, Τμήμα Μηχανολογίας και Υδάτινων Πόρων, Εργαστήριο Εδαφολογίας και Αρδεύσεων
Παντελής Ε. Μπαρούχας, Καθηγητής Εφαρμογών
Αγλαΐα Λιόπα - Τσακαλίδου, Επίκουρος Καθηγήτρια

Στη διάχυση των σκοπών και στόχων του Δικτύου στην τοπική κοινωνία συνεργάζονται οι εξής **τοπικοί φορείς**:

- Δήμος Ανδρίτσαινας – Κρεστένων
- Αναπτυξιακή Ολυμπίας Α.Ε.
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε.
- Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ηλείας - Ολυμπίας
- Επιμελητήριο Ηλείας

Ο Υπεύθυνος του ΚΠΕ Κρεστένων

Πέτρος Γαβράς

